

демонструє порушення наступності відображення інваріантного змісту поняття в його нових інтерпретаціях.

Література

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
2. Груздев П. Н. Педагогика. Учебник для высших педагогических учебных заведений / П. Н. Груздев. – М.: Учпедгиз, 1940. – 623 с.
3. Кантор И. М. Педагогическая лексикография и лексикология / И. М. Кантор. – М.: Просвещение, 1968. – 200 с.
4. Кузьмина Н. В., Гинецинский В. И. Категориальный анализ понятия воспитание / Н. В. Кузьмина // Вопросы повышения эффективности теоретических исследований в педагогической науке. Тезисы докладов VIII сессии Всесоюзного методологического семинара. – М.: Ротапринт, 1976. – Ч. 1. – С. 60–62.
5. Огородников И.Т. Педагогика / И. Т. Огородников. – М.: Знание, 1968. – С. 11.
6. Педагогика / Под ред. Ю. К. Бабанского. – М.: Педагогика, 1983. – 608 с.
7. Педагогика. Учебник для педагогических институтов / под ред. Каирова И. А. – М.: Учпедгиз, 1956. – 434 с.
8. Педагогическая энциклопедия: В 4-х т. / [гл. ред. И. А. Каиров и Ф. Н. Петров]. – М.: Советская энциклопедия, 1964 - 1968. – Т. 1 : А – Ж. – 1964. – 608 с.
9. Ушаков Д. Н. Толковый словарь Ушакова / Д. Н. Ушаков. М.: Просвещение, 1935-1940. – 425 с.
10. Encyclopaedia of modern education / Ed. by Rivlin H. N. – New York: F. Hubner and Co., 1943 – 453 p.
11. Vanya I. O metodologických problemech v rozvoji pedagogické teorie / I. O. Vanya – Sladkovice: Pedagogika, 1962. – № 3. – 254 s.

УДК 378.064.4 – 021.68(45)

Соловей М. В.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ СКЛАДОВІ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Відповідно до ст. 47 чинного Закону України «Про освіту» [1] підвищення кваліфікації це процес спрямований на підвищення рівня особи до виконання її професійних завдань та обов'язків або набуття нових знань і умінь у межах професійної діяльності. Основною інституційно формою підвищення кваліфікації залишаються курси, які педагогічний працівник зобов'язаний проходити один раз у п'ять років, як правило на базі інститутів післядипломної педагогічної освіти. Такий термін зумовлений нормами Типового положення про атестацію педагогічних працівників.

Зважаючи на завдання, які стоять перед сучасною школою і які у відповідь до суспільного процесу постійно змінюються, створення умов для підвищення кваліфікації є надважливим завданням.

На основі відомих досліджень та практики виділяємо наступні організаційні складові курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників: 1. Суб'єкти освітнього процесу (слухачі і науково-педагогічні працівники) 2. Зміст навчального процесу 3. Науково-методичне забезпечення. 4. Ресурсний потенціал інституту 6. Планування та управління курсами.

Основними суб'єктами підвищення кваліфікації в інституті є слухачі, педагогічні і науково-педагогічні працівники. Формування контингенту слухачів

складається з кількох етапів: 1). Попереднього вивчення і прогнозування кількісного складу педагогічних працівників; 2). Поточного замовлення і уточнення показників фактичного контингенту слухачів; 3). Погодження та затвердження показників фактичного контингенту слухачів і плану графіку курсів на наступний рік; 4. Аналізу виконання плану-графіку курсів.

Щороку в інституті підвищують кваліфікацію від 6 до 8 тис. слухачів.

Станом на 01. 01. 2017 р. в інституті на штатних посадах викладачів кафедр працює 35 науково-педагогічних працівників, з них 25 з науковими ступенями та/або вченими званнями що складає 82% і в цілому відповідає нормативним вимогам надання освітніх послуг у сфері підвищення кваліфікації.

Підбираючи науково-педагогічних працівників у системі підвищення кваліфікації до уваги беремо не лише наявність наукових ступенів та вчених звань, а й досвід роботи у навчально-виховних закладах дошкільної, загальноосвітньої і позашкільної освіти.

Таблиця 1.

Цикл дисциплін, спецкурсів, тренінгів закріплених за кафедрами (станом на 01. 01. 2016)

Назва кафедр	Цикл дисциплін
Педагогіки і психології	Психологія і педагогічна інноватика, соціальна педагогіка і психологія, спеціальна педагогіка, психологія і педагогіка інклюзивної освіти
Теорії і методики дошкільної та початкової освіти	Педагогіка, психологія і методика дошкільної і початкової освіти
Теорії і методики суспільно-гуманітарних дисциплін освіти	Суспільно-гуманітарні дисципліни і методика їх вивчення у школі
Теорії і методики природничо-математичних дисциплін	Природничо-математичні дисципліни і методика їх вивчення у школі
Менеджменту освіти	Менеджмент, Маркетинг освіти, Організація виховної роботи в школі Методична робота в освіті

З метою ефективного використання наукового і творчого потенціалу науково-педагогічні працівники об'єднані у кафедри зі спеціальної фахової (методичної) підготовки за якими відповідно до освітніх програм і навчального плану закріплені ті чи інші дисципліни, спецкурси, тренінги (таблиця 1.)

Розробка змісту освітнього процесу здійснюється відповідно до методичних рекомендацій щодо складових галузевих стандартів вищої освіти [2] і включає: підготовку освітніх програм – навчальних планів – робочих програм і навчальних планів.

Відповідно до Закону “Про вищу освіту”, щодо зменшення навантаження викладачів до 600 год./рік. впродовж 2015-2016рр оптимізовано навчальні плани здійснено тематичне укрупнення модулів, вилучені окремі вибіркові спецкурси, контрольні заходи, тощо.

Інститут має достатній ресурсний потенціал для проведення курсів підвищення кваліфікації на високому рівні. База технічних засобів навчання складається з 117 одиниць комп'ютерної, 6-ти проекційної, 4-відео-, 2-фото та 1-аудіо- техніки. Наявні технічні засоби навчання дозволяють створювати інформаційні матеріали у цифровому

форматі та перетворювати інформацію у цей формат з інших (для виготовлення презентацій, що висвітлюють діяльність інституту та закладів освіти області).

Для оперативного обміну інформацією, забезпечення дистанційного навчання вчителів, проведення вебінарів, селекторних нарад, конференцій з питань освіти в інституті змонтовано і активно використовується термінал **Connect 8.0**.

Планування і управління курсами здійснюється за допомогою відповідних методів (способів та прийомів) впливу на організаційні структури і виконавців з метою досягнення поставленої мети. Насамперед зосереджемо увагу на підготовці організаційно-розпорядчої та планово-облікової документації.

Розглянуті складові є предметом постійної уваги в організації курсів підвищення кваліфікації. Вони впливають на хід навчального процесу, як комплементарно, так і покомпонентно, залежно від структури, кількісних і якісних характеристик груп.

Розгортаючи курси підвищення кваліфікації на основі вищезначених складових доцільно враховувати й психолого-педагогічні особливості навчання дорослих за основними ознаками виявлення, а саме: спільну діяльність на основі досвіду слухача і використання його як джерело навчання, мотивація до самореалізації слухача, створення умов для негайного застосування знань умінь, якостей, рішення важливої життєвої проблеми слухача, і таке інше. Важливою складовою при цьому є використання активних та інтерактивних методів, ділових та рольових ігор, проектного навчання, методів “case-stude”, тощо.

Література

1. Закон України «Про освіту» // Загальна середня освіта. Збірник нормативно-правових документів. Частина 1. – К.: ЗАТ «Нічлава, 2003» С. 42–72. / *ZakonUkrainy «Proosvitu» //Zahalnaseredniaosvita. Zbirnyknormatyvno-pravovykhdokumentiv. Chastyna 1.* – К.: ЗАТ «Nichlava, 2003».

2. Методичні рекомендації з розроблення галузевих стандартів вищої освіти компетентісний підхід: (Укладачі В. Л. Гуло, К. М. Левківський, Л. О. Котоловець та інші) – Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України.

3. Моніторинг якості навчального процесу у вищому закладі освіти : монографія / М. Є. Скиба, С. Г. Костогриз, Г. В. Красильникова. – Хмельницький : ХНУ, 2009. – 219 с.

4. Соловей М. В. Організаційно-педагогічні умови підвищення кваліфікації педагогічних працівників – пріоритетний напрям роботи інституту післядипломної педагогічної роботи / М. В. Соловей // Післядипломна освіта в Україні № 1 – 2015 р. – С. 45–50.

УДК 371.13

Сотніченко І. І.

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ДО ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОЇ ОСВІТИ

Сучасній світ потребує громадянина і працівника, який мислить, уміє прогнозувати, ризикувати, експериментувати, бути відкритими до змін та нових можливостей [1], готовий до вирішення складних життєвих завдань, постійного самонавчання, керування власним майбутнім. «Ключова мета освіти – підготувати школярів до дорослого життя; допомогти їм нагромадити розумові, емоційні, соціальні й стратегічні ресурси, щоб гідно приймати виклики й долати невизначеність і труднощі [6, с. 117]. Вирішити такі завдання має впровадження системи компетентісно-орієнтованої освіти, а створити відповідне середовище – задача педагогічного колективу навчального закладу, центральною фігурою в якому є вчитель.